

« Εκλέγειν - Ψηφίζειν »

Σκέψεις, Προτάσεις, Εμπειρίες, γραμμένες σε στυλ «tutti frutti» για την εκλογή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Από τον **Βύρωνα Τομάζο**
Μηχανολόγο,
Απόφοιτο Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail:
byron.tomazos@wartsila.com

Είμαστε προ των πυλών των εκλογών και σίγουρα όλοι θα προβληματιστούμε ποιόν θα ψηφίσουμε. Αυτή τη φορά η ψήφος μας έχει μεγαλύτερη σημασία γιατί κα-

λούμαστε να ψηφίσουμε διαχειριστές καινούριων θεσμών και αυτοδιοίκησης που λειτουργεί σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα. Χρειάζεται να επιλέξουμε τους διαχειριστές - τους managers με άλλα λόγια, όπως γίνεται και σε οποιοδήποτε συλλογικό εγχείρημα που θέλουμε να πετύχει (επιχειρήσεις, αθλητικές ομάδες, οργανισμοί κτλ). Εκεί, για να προσδιορίσουμε τις ιδιότητες που επιζητούμε, δημιουργούμε ένα «Job description», μια περιγραφή της δουλειάς του ατόμου που θέλουμε, και καθορίζουμε ποια είναι τα προσόντα που πρέπει να έχει κλπ. Στην πολιτική όμως; Ποιό θα μπορούσε να είναι το job description των διαχειριστών που πρέπει να εμπιστευτούμε;

Θα προσπαθώ, λοιπόν, να σκιαγραφήσω κατά την γνώμη μου αυτό το Job description και ίσως σας δώσω κάποια κριτήρια για την επιλογή σας, ψάχνοντας και για τον εαυτό μου τον ίδιο, σε στυλ «tutti frutti».

Καταρχήν, πριν πάω και πάλι στους αρχαίους (όπως στο προηγούμενο άρθρο μου), που είναι ίσως μια από τις πιο σίγουρες πηγές προσανατολισμένης αναζήτησης και αντίστοιχα σκιαγραφούν αρκετά την προσωπικότητα ενός δημόσιου λειτουργού, θα ήθελα πρώτα να τονίσω αυτό που αναφέρει ο Χ. Γιανναράς στην εφημερίδα Καθημερινή - κύριο κριτήριο είναι το «ακομμάτιστο».

Είναι λάθος η Τοπική Αυτοδιοίκηση να ορίζεται από τα κόμματα και να παίρνει συγχωροχάρτι που λέγεται **χρίσμα**. Τοπικοί άρχοντες με κομματικό χρίσμα είναι χλευασμός της Δημοκρατίας. Μας αρκεί το κομματικό κατεστημένο στην κεντρική κυβέρνηση, η οποία στην Ελλάδα δεν είναι από τις καλύτερες γιατί έχει σαν γνώμονα την κομματική σκοπιμότητα, την καρέκλα, τον σταυρό προτίμησης, την επανεκλογή πάνω από το εθνικό συμφέρον, με τους βουλευτές να ψηφίζουν τις περισσότερες φορές, όχι τι πιστεύουν αυτοί ή τι συμφέρει την τοπική κοινωνία που τους επέλεξε, αλλά το τι υπαγορεύει το κόμμα. Αυτό δεν είναι δημοκρατία - να προηγείται η κομματική σκοπιμότητα των αναγκών κάθε τοπικής κοινωνίας.

Η ηγεσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα πρέπει να έχει τις προδιαγραφές για το έργο που έχει να επιτελέσει. Πάνω σε αυτό έχουν γράψει πολλά οι Αρχαίοι πρόγονοί μας. Ο Αριστοτέλης αναφέρει: «Πρέπει να ηγούνται οι καλύτεροι, να διευκολύνουν και τους υπόλοιπους έτσι ώστε να αποδίδουν περισσότερο και να προχωρήσουν και αυτοί πιο γρήγορα μπροστά». Μάλιστα ορίζει ως άριστο πολίτευμα αυτό που προάγει τους άριστους ηγέτες. Δεν ενδιαφέρεται δηλαδή για το μηχανισμό προαγωγής, ψήφισης, επιλογής του ηγέτη αλλά εξ' ορισμού καθορίζει την ποιότητα του πολιτεύματος από την ποιότητα των παραγόμενων ηγετών.

Για τον Αριστοτέλη το να είσαι αρχηγός και να διοικείς είναι η γνώση του πώς να αξιοποιείς αυτούς που έχεις γύρω σου (τότε εννοούσε τους δούλους).

Τονίζει δε τη σημασία της αυταπάρνησης και την υποτίμησης του προσωπικού προς το κοινό συμφέρον «Όσοι θέλεις να σε ακολουθούν έχουν και την αξίωση να σκέφτεσαι για το συμφέρον τους». Επίσης, πρέπει να έχουν τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Να έχουν ακέραιο χαρακτήρα, υψηλό αίσθημα της προσωπικής τους ευθύνης και αποστολής, κύρος, ωριμότητα και να εμπνέουν στους άλλους εμπιστοσύνη.

- Να έχουν ανεπτυγμένη συναισθηματική νοημοσύνη (emotional intelligence), αυτεπίγνωση (self awareness), να αναγνωρίζουν τα συναισθήματα τους, τις αδυναμίες τους, να έχουν αυτοέλεγχο, καθώς επίσης όρεξη για αυτό που κάνουν και να παρακινούν τους άλλους...

- Να έχουν την ικανότητα να ελέγχουν σωστά τις ανάγκες και τις προτεραιότητες, να ανακαλύπτουν ευκαιρίες, να ζυγίζουν τα ρίσκα, να βρίσκουν λύσεις σε σύνθετα προβλήματα, να παίρνουν γρήγορα αποφάσεις, να έχουν γνώσεις και εμπειρία της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράδειγμα στις επιχειρήσεις δεν μπορεί να προσλαμβάνεις κάποιον για manager αν δεν έχει γνώσεις και εμπειρία σε αυτό που θα διοικήσει ή αν δεν έχει παρόμοια εμπειρία του διοικείν.

- Επίσης σπουδαίο είναι τι έχει προσφέρει και δημιουργήσει μέχρι σήμερα.

Είναι σημαντικό σε περιόδους σοβαρής πολιτικής λειψανδρίας και ένδειας πολιτικών οραμάτων και προσωπικής αυταπάρνησης να αναζητήσουμε στις τοπικές κοινωνίες που γνωρίζουμε καλύτερα, πρόσωπα τα οποία θα λειτουργήσουν υπερβατικά, θα υπερβάλλουν δηλαδή αφιλοκεδώς τους εαυτούς τους αποσκοπώντας στο κοινό καλό ή τουλάχιστον θα προσπαθήσουν κάπως.

Οι τοπικές κοινωνίες μπορεί να αποτελέσουν πυρήνες προαγωγής ικανών, ποιοτικών, ανιδιοτελών πολιτικών προσώπων δημιουργώντας ένα υπόστρωμα πολιτικού κεφαλαίου που ίσως μελλοντικά θα μπορούσε να τροφοδοτήσει και την εθνική πολιτική.

Υπάρχουν ορισμένοι που έχουν προσφέρει πολλά, μιλώ και από προσωπική εμπειρία. **Είναι υποχρέωση μας να τους ψάξουμε και να τους βρούμε.**

Π.χ. στη Βούλα:

- Ποιό έχουν χάσει ατελείωτες ώρες για το κοινό συμφέρον, συμμετείχαν στον δήμο, έκαναν πολλές προσφυγές (π.χ. για το πράσινο), χωρίς κανένα ίδιο συμφέρον αφήνοντας σε δεύτερη μοίρα τη δουλειά τους και πολλές φορές και την οικογένεια τους για το κοινό συμφέρον (με μεράκι και λόξα);

- Ποιοι δουλεύουν νυχθημερόν για την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. προστασία του δάσους μας), χωρίς αμοιβή, με αυταπάρνηση, δίνοντας τον εαυτό τους στην οργάνωση, στην εκτέλεση έργων και είναι πάντα πρόθυμοι για εθελοντική προσφορά (με μεράκι και λόξα);

- Ποιοι συμμετέχουν ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα του δήμου μας (π.χ. στη χορωδία), οργάνωση εκδηλώσεων, θέατρα, παίζουν και οι ίδιοι, ασχολούνται με τον δήμο για πολλά χρόνια (με μεράκι & λόξα);

- Ποιοί προετοιμάζουν ένα κάρο από σημαντικές

εκδηλώσεις, κάνουν παρουσιάσεις, αρθρογραφούν και γενικά χάνουν αρκετό χρόνο για τα κοινά (με μεράκι και λόξα);

- Βέβαια, είμαι αισιόδοξος και πιστεύω ότι θα υπάρχουν και άλλοι συμπολίτες μας οι οποίοι προσφέρουν και είναι άγνωστοι σε εμένα.

- Όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι γεμάτοι από προσφορά χωρίς ανταπόδοση ή σκοπιμότητα, μάχονται για θέματα που ενοχλούν πολλά συμφορονα, είναι θύματα της λόξας τους για προσφορά, το κάνουν αφιλοκεδώς, γιατί αυτή η λόξα είναι η λόξα της προσφοράς που δίνεται για το κοινό συμφέρον

Αυτούς λοιπόν, κατά τη γνώμη μου, **πρέπει να ψηφίσουμε, που έχουν τις ικανότητες, έχουν προσφέρει και θα συνεχίσουν να προσφέρουν**, όπως προανέφερα. Αυτοί δεν βλέπουν την καρέκλα τους ανταποδοτική, αυτοί έχουν ήθος και αυτό χρειάζεται - ειδικά στην εποχή μας.

Με την ίδια σκέψη πρέπει να ψάξουμε και αυτούς που έχουν μόνο την καρέκλα και δυστυχώς ορισμένοι ήταν και επί αμοιβής χωρίς έργο. Για αυτούς εμείς φταίμε, γιατί εμείς τους ψηφίσαμε, αλλά πρέπει να προσέξουμε τώρα το «**δix εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού**»

Αυτή τη φορά δεν θα πρέπει να πάμε στις κάλπες χωρίς να ξέρουμε τι θα ψηφίσουμε, ειδικώς τώρα που οι αρμοδιότητες τους είναι κατά πολύ αυξημένες.

Πρέπει να διαβάσουμε και τα διαφημιστικά φυλλάδια των υποψηφίων, να ρωτήσουμε, να μάθουμε, να ασχοληθούμε και εμείς με όλα όσα ανέφερα και με άλλα τόσα κριτήρια, τα οποία σίγουρα έχετε και εσείς.

Χρειάζεται και η δική μας ενασχόληση. Αυτοί που θα ψηφίσουμε που θα στελεχώνουν το δημοτικό συμβούλιο έχουν ρόλο δομικό αφού είναι η ομάδα διαχείρισης των πολιτικών μας θεμάτων.

Συνεπώς γίνεται κατανοητό ότι θα πρέπει «ο ηγέτης» να πιστεύει στους συνεργάτες του, αλλά και να βοηθάει στην εξέλιξή τους. Σύμφωνα με στοιχεία, το 10-20% των συμβούλων θα κάνει το 70-80% του έργου, άρα ο αρχηγός πρέπει να απασχολεί το 60% του χρόνου του με τους πρώτους (10-20%), το 30% με τους μέτριους και μόλις το 10% με τους πολύ μέτριους, τους οποίους πρέπει να προσπαθήσει να βελτιώσει.

Η επιλογή δεν θα πρέπει να γίνεται μόνο με βάση ένα καλό βιογραφικό σημείωμα. Η σοφία, η τέχνη της διοίκησης δεν είναι μόνο προνόμιο των μορφωμένων αλλά και αυτών που έχουν το χάρισμα από την φύση στο διοικείν.

Όπως έγραφα σε άλλα άρθρα μου, η Κίνα και η Αμερική αποτελούν τις ατμομηχανές τις παγκόσμιες οικονομίες επειδή έχουν σοβαρό πολιτικό κεφάλαιο που δε κοιτάει το εφήμερο αλλά το διηνεκές.

Η ψήφος μας σε αυτούς που ψηφίζουμε είναι σαν συμβόλαιο γάμου χωρίς δαχτυλίδι και φιλιά. Η εσφαλμένη επιλογή μας έχει τρομερά κόστη για όλους μας, γι' αυτό χρειάζεται ξεκαθάρισμα από την αρχή, ακόμα και αν η διαδικασία επιλογής είναι επίπονη.

Στο επίπεδο του προσωπικού των τοπικών αυτοδιοικήσεων εννοούμε πως αν δεν μπορούμε να το φέρουμε στο μοντέρνο κλίμα αποδοτικότητας, τότε πρέπει να το διώξουμε. Αυτό βέβαια δεν γίνεται ακόμη σήμερα, αλλά κάποτε θα πρέπει να

γίνει.

Το να ανέχεται ο ηγέτης την μετριότητα είναι κακή πρακτική στο management.

Σίγουρα η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν παύει να είναι, παρά τον κοινωνικό της χαρακτήρα, ένα επιχειρησιακό εργαλείο που πρέπει να έχει παραγωγικότητα και αποδοτικότητα, με προϋπολογισμό (budget), με κανόνες διαφάνειας, ευγενή άμιλλα, συντονισμό και σύμπνοια συνεργατών, με όραμα και στόχους που είναι και σαν συνέπεια ηθικής ή έστω και κοινωνικής επιβράβευσης.

Ο Δήμαρχος πρέπει να είναι ο Leader, αυτός που μπαίνει πρώτος και τον ακολουθούν οι άλλοι (στους ινδιάνους ο αρχηγός είχε τα μεγαλύτερα φτερά για να τα βλέπουν οι άλλοι και να τον ακολουθούν στις μάχες). Ο Δήμαρχος είναι αυτός που συντονίζει και ελέγχει με συναδελφικό τρόπο τους πάντες, που έχει ένα προϋπολογισμό και τον τηρεί απόλυτα, με διαφάνεια, και δέχεται τις επιπτώσεις αν πέσει έξω.

Τα σημερινά μοντέλα είναι ξεπερασμένα, χρειάζεται μια νέα αναθεώρηση των υποδομών και της νοοτροπίας χρειάζεται όμως και ενεργούς πολίτες. Οι περισσότεροι ασχολούμαστε με τα κοινά όταν πάμε να ψηφίσουμε, έτοιμοι να κρίνουμε χωρίς ποτέ να σκεφτούμε τι έχουμε κάνει εμείς για τον Δήμο μας. Π.χ. υπάρχουν πλείστες δραστηριότητες που μπορούμε όλοι να βοηθήσουμε με πρώτο τον εθελοντισμό, συμμετοχή στο Δ.Σ. κ.λ.π.

Χρειαζόμαστε ανθρώπους με οράματα, ανθρώπους που βλέπουν το δάσος και όχι το δέντρο.

Θυμάμαι μία ομάδα συμπατριωτών μου, από τη ιδιαίτερη πατρίδα μου, με τους οποίους καταφέραμε μετά από πολλές προσπάθειες να πετύχουμε την έγκριση ενός σημαντικού έργου της ΕΟΚ και θέλαμε πλέον την έγκριση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ένα έργο σημαντικό, χωρίς περιβαλλοντικές συνέπειες. Ε, λοιπόν, βρήκαμε το Δ.Σ. να αντιμάχεται, όχι για λόγους ουσίας αλλά εντυπώσεων. Έφεραν αντιρρήσεις και έτσι, αφενός χάσαμε το κέφι μας, αφετέρου το χρονικό διάστημα έγκρισης ήταν η θνηριγένεια του έργου και έτσι εγκαταλείφθηκε. Με αυτόν τον τρόπο έχουν χαθεί πολλά έργα ανάπτυξης.

Με όλα αυτά δεν θέλω να υποτιμήσω όλους τους δημάρχους και κοινοτάρχες που πέρασαν από την Βούλα τα τελευταία 40 χρόνια που είμαι δήμότης.

Μπορείτε να κρίνετε. Όμως, είμαι τελείως κάθετος σε αυτές τις κατηγορίες που ακούω ότι «αυτός είναι άχρηστος και δεν έχει κάνει τίποτα».

Αυτός που το λέει αν έχει τα κότσια ας πάει για δήμαρχος, να βρει τους συμβούλους, να πείσει τον κόσμο να τον ψηφίσει και να διοικήσει χωρίς να επαναστατήσει ο λαός. Δεν είναι τυχαίο αυτοί που βγήκαν. Έχουν ικανότητες και προσωπικότητα και ίσως μερικοί δεν διαφήμισαν σωστά το έργο τους.

Οι τοπικές κοινωνίες με την αμεσότητα που προσφέρουν μεταξύ πολιτικού και πολίτη μπορούν να παράγουν την ελπίδα για με νέα γενιά πολιτικών που δε θα απεμπολούν τα όνειρα των Ελλήνων για μια Ελλάδα με θέληση και δυναμική να παράγει πολιτισμό.

ΨΑΣΤΕ ΛΟΙΠΟΝ...

